

Treindustriens innspill til Klimaplan 2021-2030 (Meld. St. 13)

Treindustrien produserer byggematerialer av fornybart og bærekraftig forvaltet råstoff, norsk skog. Treindustrien er en del av byggenæringen og kan bidra til mer klimavennlige bygg og lagring av karbon. Sidestrømmer og biprodukter fra produksjonen går til annen industri og er en del av klimaløsningen for andre sektorer som prosessindustri, innen transport og til energiformål. Treindustrien har dermed en sentral rolle i å bidra til å nå klimamålene, og det er viktig at tiltakene i klimaplanen treffer vår bransje for å utløse mulighetene. Det handler både om hvordan bedriftene i treindustrien kan bedre sitt klimafotavtrykk, og om løsningene som kan tilbys markedet for å bidra til reduserte klimagassutslipp i samfunnet.

Treindustrien vil på generelt grunnlag påpeke at det viktigste for å få til nødvendig omstilling og kutt i klimagassutslipp er forutsigbare rammebetingelser. Det gjør det mulig med omstilling og gir en tydelig retning å navigere etter. Slik utløses også investeringer og det legges til rette for at næringslivet kan bidra på beste måte for å nå målene. Bedriftene må se på hva de selv kan gjøre, men er avhengig av at myndighetene også følger opp sin rolle slik at forutsetningene gjennom rammebetingelser kommer på plass. Det er helt avgjørende at vedtatt politikk og planer følges opp, slik som NTP. Videre må tiltak velges på en slik måte at norske bedrifter ikke får konkurranseulempet mot utenlandske aktører, og slik at like konkurransevilkår er ivaretatt. Både lovverk, offentlige anskaffelser og virkemiddelapparatet må målrettes og brukes aktivt for å drive markedet framover.

Byggenæringen

Byggenæringen er treindustriens viktigste marked. I Klimakur ble byggenæringen lite synlig fordi utslippene fra næringen ligger under flere kategorier, som blant annet produksjon av materialer, industri og transport. Det er svært positivt at bygg, anlegg og eiendom er sett i en sammenheng i Klimaplan 2021-2030. Meldingen peker på at innovative klimavennlige løsninger og produkter kan fremmes gjennom krav eller insentiver til klimavennlig materialbruk i bestillingen. Det er listet opp flere konkrete punkter knyttet til det offentliges rolle som bestiller for å utløse mulighetene. I tillegg er det nevnt muligheter for å stille klimakrav til bygg og materialer i Teknisk Forskrift, men dette er ikke konkretisert som et "vil gjøre"- punkt. Treindustrien mener byggeregelverket må benyttes til å stille klimakrav til bygg, der materialer inngår. Dette vil hjelpe til å med å skape marked for produkter og løsninger med godt klimafotavtrykk. Helhetlige klimakrav til bygg, inkludert materialbruk, kan med fordel konkretiseres som et punkt i Klimaplan 2021-2030. Selve kravene må utvikles i tett samarbeid med næringen, og det kan gjerne legges opp til gradvise og forutsigbare innstramminger. Klimagassreduksjoner i byggenæringen må også ses i sammenheng med sirkulær økonomi.

- *Det må stilles helhetlige klimakrav i TEK, hvor materialer/byggevarer inngår.*
- *Byggeregelverket og forskrifter må gjøre det enklere å rehabilitere og unngå riving.*
- *Levetid på dagens bygg må forlenges gjennom tilpasninger på dagens bygningsmasse.*
- *Stimulere byggenæringen til nyskaping og bruk av tre som byggemateriale.*
- *Det må legges til rette for kompetanseløft i hvordan klima- og sirkulære krav skal stilles og dokumenteres.*
- *Myndighetene må støtte opp om enhetlige dokumentasjonsløsninger for å hindre at det innføres mange ulike ordninger som vil være kostnadsdrivende og kan gi grønnvasking. I byggenæringen er miljødeklarasjonen EPD godt innarbeidet.*
- *Digitale hjelpemidler vil være sentrale og disse må utvikles i et samarbeid mellom næring og myndigheter.*
- *Offentlige anskaffelser må brukes til innovasjon for å nå klima- og miljømål*
- *Det må tas i bruk virkemidler for skrittvis tiltak for økt energieffektivisering av bygninger*
- Bransjeorganisasjon for produsenter av trelast og andre trebaserte byggematerialer, limtrefabrikker, impregneringsverk og produsenter av andre trebaserte bygge- og emballasjeartikler
- Viktig leverandør av halvfabrikata til annen treforbrukende industri og av råvarer til treforedlings-, sponplate- og fiberplateindustrien og produsenter av bioenergi. Treindustrien er også en viktig aktør for at prosessindustri og transportsektoren skal nå sine klimamål gjennom leveranser av biprodukter og sidestrømmer.
- Ca. 90 medlemsbedrifter
- Organiserer vel 90 % av den norske produksjonskapasiteten på området. Bedriftene er lokalisert nær råvaren (skogen) og et flertall utgjør hjørnesteinsbedrifter i sine lokalsamfunn

Transport

Transport er viktig for treindustrien, som skal ha råvarer inn til produksjonen og ferdigvarer ut i markedet. Det er positivt at klimameldingen har fokus på incentiver for overgang til nullutslippskjøretøy og introduksjon av ny teknologi og løsninger, der blant annet virkemidler i Enova skal benyttes. Det er nødvendig med risikoavlastning i tidlig fase og pilotsatsinger, og ordningene bør også legge til rette for bredere utrulling av ny teknologi og kjøretøy. Treindustrien er en del av Grønt Landtransportprogram som har til hensikt å forsere overgangen til utslippsfrie transportløsninger - og ber Stortinget støtte opp om dette.

For den tyngste transporten der teknologiutviklingen er umoden pr. nå er logistikk og effektiviseringstiltak som mer last pr. kjøretøy og satsing på gods på bane viktig. Det krever at staten følger opp ansvaret for infrastruktur som veinett og jernbane som gjør det mulig for bedriftene å effektivisere transporten. Treindustrien vil derfor understreke viktigheten av forutsigbar oppfølging av Nasjonal Transportplan og Jernbaneverkets Handlingsprogram for å støtte opp om halveringsambisjonen i transportsektoren.

Biodrivstoff

Selv med en utstrakt elektrifiseringsstrategi vil det i 2030 være behov for betydelige mengder flytende drivstoff for å dekke opp transportsektoren. Biodrivstoff og biobrensler gir betydelige utslippsreduksjoner, forutsatt at det er produsert bærekraftig og ikke forårsaker negative indirekte effekter lokalt og globalt. Det er også viktig at produksjonen av biodrivstoff i stor grad skjer nasjonalt med korte transportavstander, særlig på råvaresiden. Det er avgjørende for norsk økonomi at den grønne omstillingen gir grunnlag for økt verdiskaping i norsk industri. Det er flere norske initiativer i prosess for produksjon av avansert biodrivstoff basert på restråstoff fra skog- og treindustri. Investering forutsetter forutsigbare rammebetingelser, og det er derfor viktig at klimaplanen støtter opp om omsetningskrav for biodrivstoff.

Avgifter

Regjeringen legger opp til en kraftig økning i CO₂-avgift for ikke-kvotepiktig sektor som et av de viktigste tiltakene i Klimaplanen. Treindustriens bedrifter har i dag svært lite bruk av fossil energi i produksjonen, som for det meste baserer seg på bioenergi, men vil merke avgiftsøkningene på transport. CO₂-avgifter er et sentralt virkemiddel for å redusere klimagassutslippene innen ikke-kvotepiktig sektor. Det er imidlertid en forutsetning at midlene kommer tilbake til sektoren i form av kompenserende tilskudd og andre tiltak for å kutte CO₂-utslipp, både i industrien og for transport. Det må også innrettes slik at det ikke gir konkurransevridning mot import for norske bedrifter.

Skog og arealbruk

Stabil råvaretilgang er viktig for utvikling i industrien. Det er positivt at Regjeringen i meldingen legger opp til at skogen skal tas i bruk i klimasammenheng. Handlingsrommet og rammene Norge er enige med EU om for sektoren må benyttes. Det foreslås samtidig flere tiltak som økt skogplanting og styrket ungskogpleie for å øke CO₂-opptaket i skogen og som Treindustrien stiller seg positive til.

- Bransjeorganisasjon for produsenter av trelast og andre trebaserte byggematerialer, limtrefabrikker, impregneringsverk og produsenter av andre trebaserte bygge- og emballasjeartikler
- Viktig leverandør av halvfabrikata til annen treforbrukende industri og av råvarer til treforedlings-, sponplate- og fiberplateindustrien og produsenter av bioenergi. Treindustrien er også en viktig aktør for at prosessindustri og transportsektoren skal nå sine klimamål gjennom leveranser av biprodukter og sidestrømmer.
- Ca. 90 medlemsbedrifter
- Organiserer vel 90 % av den norske produksjonskapasiteten på området. Bedriftene er lokalisert nær råvaren (skogen) og et flertall utgjør hjørnesteinsbedrifter i sine lokalsamfunn